

Obsah.

Předmluva spisovatele hosp. rady pana A. E. Komerse	Str. III
Předmluva k českému vydání	VII

§. 1. Úvod. 1. O žití národním a jeho oborech. — 2. Vývin nauky o národním hospodářství. — 3. Podstata a úloha. — 4. Rozdělení a 5. souvislost její s jinými naukami . .	1
§. 2. Předběžné pojmy. 6. Objasnění základních pojmů. — 7. Přehled obsahu nauky o národním hospodářství. — 8. Přechod k vlastnímu pojednání	9

I. Oddíl.

O tvoření statkův.

A. O tvoření vůbec.

§. 3. Tvoření (vyrábění) statkův vůbec. 9. Co jmenujeme tvořením? — 10. Roztřídění výroby hmotných statkův; služebné práce; výrobky. — 11. Spolupůsobení plodných sil. — 12. Přirozené síly tvořivé. — 13. Kapitál. — 14. Vydělková činnost a průmysl. — 15. Úkony výrobní. — 16. Výsledky výrobní. — 17. Pokroky u výrobě a výsledky jejich	12
--	----

B. Plodné síly.

§. 4. Příroda. 18. O důležitosti sil přírodních pro výrobu. — 19. Roztřídění přírodních sil. — 20. Národnohospodářské poměry vzdělavatelné půdy	16
§. 5. O práci. 21. O pojmu a roztrídění. — 22. Úkol práce při výrobě	18
§. 6. O kapitálech. 23. Rozličné náhledy o kapitálu. — 24. Pojem důchodu z kapitálu. — 25. O způsobech a roztrídění kapitálu. — 26. Důležitost, úkol a užitečnost kapitálu. — 27. Jak tvoří se kapitály. — 28. Spořitelny a záložny	19

C. O rozličných druzích výroby.

- §. 7. O průmyslu vůbec. 29. Rozdělení. — 30. Spolupůsobení plodných sil na rozličné druhy výroby 23
- §. 8. A. O polním hospodářství či rolnictví. 31. Pojem. — 32. O národnohospodářském úkolu rolnictví. — 33. Jak velké mají býti pozemky. — 34. Polní hospodářství ve velkém a v malém. — 35. O hospodaření vlastním, o nájmu a polovičním nájmu. — 36. Selská břemena. — 37. O dědičném nájmu. — 38. Všeobecné prostředky podporovací. — 39. Zvláštní prostředky 24
- §. 9. B. O průmyslu extraktivném. 40. Obor tohoto průmyslu. — 41. Národnohospodářská důležitost jeho 36
- §. 10. C. O průmyslu řemeslním. 42. Pojem a obor řemeslnicko-továrnického průmyslu. — 43. Národnohospodářská důležitost. — Krise živnostenské. — 44. Jak přispívá průmysl tento ku povznesení obecného blaha. — 45. O prostředcích ku zvelebení řemeslního průmyslu, zvláště malých řemesel 37
- §. 11. D. O tržním a dopravním průmyslu. 46. Úkol. Tržba ve velkém a v malém. — 47. O prospěšnosti tržby pro veškeré národní hospodářství 43
- §. 12. Závěrečná poznamenání ku C. 48. O nehmotné výrobě (služebné práci). — 49. Veškeré druhy průmyslu mají pro výrobu stejnou cenu a vzájemně jeden od druhého závisí 44

D. Všeobecné prostředky ku zvelebení výroby statkův.

50. Přehled prostředků zvelebovacích 45
- §. 13. Právo vlastnické. 51. O podstatě jmění. — 52. Národnohospodářská prospěšnost vlastnictví a práva vlastnického 46
- §. 14. Svoboda práce a soutěž či konkurence. 53. Volnost práce (živnostenská svoboda). — 54. Cechovnictví. — 55. Živnostenská svoboda v Rakousku. — 56. Co vyžaduje národní hospodářství od živnostenského zákonodárstva zvláště v Rakousku 47
- §. 15. O dělbě (dělení) práce. 57. V čem záleží dělba práce. — 58. Národnohospodářská prospěšnost její. — 59. Jak působí dělba práce vůbec 51
- §. 16. O spolčování či asociaci. 60. Pojem a účel asociace. — 61. Druhy její. — 62. Jak působí asociace. — 63. Které jsou meze spolčování se. — 64. Po-

- chybený směr spolčování se (kommunismus a socialismus)
a škodlivé následky jeho 53
- §. 17. O p o u ž í v á n í s t r o j ů v. 65. Důležitost strojův
ku povznesení výroby. — 66. Účinky upotřebení jejich. —
67. Námitky, které proti rozšiřování strojův se činí. —
68. Jak škodí zákazy, aby strojův se neužívalo 58
- §. 18. P o u ž í v á n í v y n á l e z ů v a v ě d e c k ý c h
p o k r o k ů v. 69. Význam téhož v přítomnosti a v bu-
doucnosti 61
- §. 19. O m r a v n ě d ů š e v n í m a ž i v n o s t e n -
s k é m v z d ě l á n í. 70. Plodná činnost národa vzrůstá
zároveň s průměrným stupněm vzdělanosti. — 71. Napo-
máhati živnostenskému a všeobecnému vzdělání jest úlohou
státu —

II. Oddíl.

Oběh statků v.

- §. 20. O o b ě h u s t a t k ů v v ů b e c. 72. Co nazý-
váme oběhem statkův. — 73. O zásadách a zákonech jeho 63
- §. 21. O h o d n o t ě č i c e n n o s t i a c e n ě. 74. O
hodnotě upotřební a cennosti tržní. — 75. O ceně. —
76. Umělé působení na cenu (monopolní ceny a policejní
sazby) 65
- §. 22. O p e n ě z í c h. 77. O původu peněz a důvodech,
proč drahé kovy k tomu zvoleny byly. — 78. Cennost zlata
a stříbra. — 79. Jakým změnám tržní cennost drahých
kovů podléhá. — 80. O mincích či ražených penězích,
mincovnictví a mincovním rázu neb čísle. — 81. O drob-
ných penězích. — 82. Národnohospodářské poměry peněz 67
- §. 23. O ú v ě r u a p o m ů c k á c h j e h o. 83. Pojem
a druhy úvěru. — 84. O pomůckách úvěrních vůbec. —
85. O papírech peníze představujících. — 86. O papírových
penězích zvláště 71
- §. 24. O ú v ě r n í c h ú s t a v e c h v ů b e c. 87. Úvěrní
ústavy v širším smyslu slova. — 88. Obor působení jejich.
— 89. O vrchním dozoru státu nad úvěrními ústavami;
o stanovách a jednacích zprávách jejich. — 90. O úvěr-
ních ústavech v rakouských královstvích a zemích i jinde.
— 91. Jaký prospěch a národnohospodářský význam mají
úvěrní ústavy 77
- §. 25. S v o b o d a s m ě n y i t r ž b y. 92. O svobodě
tržby vůbec a o rozdílu ve svobodě domácí tržby a v oné
tržby do ciziny. — 93. O zákonných ustanoveních, aby
odstraněno bylo, co volné tržbě překáží 85

- §. 26. O s v o b o d ě m e z i n á r o d n í t r ž b y. 94. Svobodná tržba a ochraňovací politika celní. — 95. O vývoji celní politiky. — 96. Uvažování celní politiky na základě přirozených poměrů s poukázáním k historickým zkušenostem 86
- §. 27. O m e z i n á r o d n í c h h r a n i c í c h c e l n í c h. 97. O celnictví. — 98. O pobůdkách tržby. — 99. O opravách celních soustav 95

III. Oddíl.

O rozčástení statkův.

- §. 28. O r o z č á s t ě n í s t a t k ů v v ů b e c. 100. O jmění a příjmech národních. — 101. O zřídlech a druzích příjmu z hruba. — 102. O příjmu hrubém i čistém. — 103. Na čem zakládá se příjem 98
- §. 29. O m z d ě. 104. O pojmu a druzích mzdy. — 105. Co působí na výšku mzdy. — 106. Pod který stupeň nesmí mzda klesnouti. — 107. Jaký účinek má na výšku mzdy upotřební hodnota práce. — 108. Národnohospodářské zákony, kterým mzda podléhá 100
- §. 30. O d ů c h o d u z k a p i t á l u v ů b e c a z p e n ě z z v l á š t ě. 109. Pojem a druhy důchodu z kapitálu. O oprávněnosti ku braní jeho. — 110. Čím roste a klesá důchod z kapitálu? — 111. O úrokové míře směnečné a hypotekární. — 112. Jaké výhody má nízká míra úroková. — 113. Čím se řídí míra úroková. — 114. Kterými prostředky lze zachovati přiměřenou míru úrokovou . . 105
- §. 31. O d ů c h o d ě z p ů d y. 115. O pojmu a příčinách jeho vzniku. — 116. Co působí na výši jeho. — 117. Proč jest důchod z půdy rozličný dle času a místa. — 118. Pokroky u vzdělanosti vzrůstá důchod z půdy. — 119. O nájemném a kupní ceně pozemků 109
- §. 32. O s p o j e n ý c h t ř e c h d r u z í c h d ů c h o d u. 120. O podnikateli a zisku z podniku. — 121. Zdali podnikatel oprávněn jest k zisku. — 122. Příjem národa a jeho jmění pochází z těchto pramenů jako příjem a jmění soukromníkův 114

IV. Oddíl.

O spotřebě statkův.

- §. 33. O s p o t ř e b ě v ů b e c. 123. O pojmu. — 124. O druzích spotřeby 118

- §. 34. O soukromé spotřebě. 125. O druzích spotřeby. — 126. Neplodná spotřeba není vždy neužitečnou. — 127. O marnotratnosti a spoření. — 128. O užitečné a škodné nádheře. — 129. Pokrokem rozumné spotřeby, jakožto následku blahobytu, snižují se ceny. — 130. Spoření a rozumná spotřeba jdou ruku v ruce. Spořivé a pojistné ústavy. — 131. Náklad, který se vede na vzdělávací ústavy, jest nejroзумnější spotřebou 119
- §. 35. O veřejné aneb pospolité spotřebě. 132. Druhy spotřeby. — 133. O zřídlech ku zapravení veřejného nákladu. — 134. O správě státního a obecního jmění. — 135. O obecním rozvržení daní. — 136. Státní daně, poplatky, kontribuce 123
- §. 36. O berní a dani. 137. O pojmu a theorii berní vůbec. — 138. O zásadách a pravidlech ukládání daní. — 139. O druzích daní, přímých a nepřímých. — 140. O výměrech berní sazby. — 141. O náhledech stranu ukládání daně z pozemků a j. 128
- §. 37. O veřejných dluzích. 142. Které příčiny zavinují, že se musí ujednati smlouva o veřejných dluzích. — 143. O založeném a nezaloženém státním dluhu. — 144. Jaké druhy státních papírů jsou vůbec a v Rakousku zvláště. — 145. Jak působí státní dluhy vůbec. — 146. Mají-li se státní dluhy umořovati čili nic? — 147. O dobrovolném a nuceném zjednodušení úroků či zmenšení důchodu 138
- §. 38. O pospolitém bankrotu. 148. Pojem. — 149. Poctivost jest základní podmínkou úvěru, u soukromníků jako u pospolitostí 147
- §. 39. O veřejném či pospolitém hospodářství. 150. O pojmu, rozpočtu nákladu, pak o závěrku účtů veřejného hospodářství. — 151. O prostředcích k zdárnému vedení státního hospodářství. — 152. O schodku veřejného hospodářství 148

D o d a t e k.

- O množení obyvatelstva 153
- Slovo o národnohospodářských spisech vůbec a českých zvláště 154